

**Громадська організація
«Київська наукова організація
педагогіки та психології»**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
НАУКОВИХ РОБІТ**

учасників міжнародної
науково-практичної конференції:

**«СУЧАСНІ ПЕДАГОГІКА
ТА ПСИХОЛОГІЯ: ПЕРСПЕКТИВНІ
ТА ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

10–11 липня 2020 року

Частина II

Київ
2020

УДК 37.01+159.9(063)
С91

Сучасні педагогіка та психологія: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень : матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, Україна, 10–11 липня 2020 року). Київ : ГО «Київська наукова організація педагогіки та психології», 2020. – Ч. II. – 112 с.

УДК 37.01+159.9(063)
С91

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасні педагогіка та психологія: перспективні та пріоритетні напрями наукових досліджень». Для студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів, науковців та представників громадських організацій.

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Бабкіна М. І., Волошин М. М. ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ЗБОРУ ІНФОРМАЦІЇ В ПРОЕКТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ	6
Дяченко А. В. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ДИЗАЙНУ У СУЧАСНОМУ МИСТЕЦТВІ.....	10
Іванчук А. В. ПЕРЕФОРМУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ ЯК ЗАСІБ МОТИВОВАНОГО ЇХ СПРИЙНЯТТЯ МАЙБУТНІМИ УЧИТЕЛЯМИ ТЕХНОЛОГІЙ.....	13
Кадченко Л. П. МОЖЛИВОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В ПРОФЕСІЙНОМУ СТАНОВЛЕННІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	17
Карташова І. І., Пяцько Ю. В. ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ БІОЛОГІЇ.....	20
Лукьянов Д. В. КОМП'ЮТЕРНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЕКТНІЙ ТВОРЧОСТІ	23
Луцик Г. О. РЕФЛЕКСІЯ ЯК АСПЕКТ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО РОБОТИ З ПІДЛІТКАМИ, СХИЛЬНИМИ ДО ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ.....	26
Петренко Ю. І. ПСИХОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ОСОБИСТОСТІ ВЧИТЕЛЯ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ	29
Солдатенко О. І. ВИКОРИСТАННЯ МІСЦЕВОГО МУЗИЧНОГО ТУРИЗМУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО» ТА «МЕНЕДЖМЕНТ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ».....	31
Титаренко В. В. РОЗВИТОК ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИКОНАВЦІВ ХУДОЖНЬО-ОФОРМЛЮВАЛЬНИХ РОБІТ	35

захоплення зображень з екрану – Corel CAPTURE, векторизації растрової графіки Corel TRANCE;

Autodesk 3ds Max (раніше 3D Studio MAX), що розглядається як повнофункціональна професійна програмна система, призначена для створення і редагування тривимірної графіки і анімації, яка містить найсучасніші засоби для художників і фахівців в області мультимедіа.

Не зовсім правильно поділяти мистецтво на аналогове, або цифрове. Кожен митець сам обирає шлях створення своєї роботи. Але цифрові інструменти відтворення зображення можуть пришвидшити проектування ідеї митця та збагатити його досвід і дати нові інструменти праці, які відкриють нові можливості самореалізації.

Література:

1. В. Городецький комп'ютерні технології в мистецтві 2018. методичні рекомендації, Івано-Франківськ «Симфонія форте» 2018.
2. Уйсімбаєва М. Проектна діяльність: теоретичні аспекти // Витоки педагогічної майстерності. 2014. Випуск 13. – С. 258–263.
3. Колодницька О. Д. Стимулювання професійного саморозвитку майбутнього вчителя гуманітарного профілю засобами проектних технологій: автореф. дис. канд. пед. наук. –Тернопіль. – 2012. – 23 с.
4. Роменець В. А. Психологія творчості: Навч. посібник. 3-те вид. / В. А. Роменець. – К.: Либідь, 2004. – 288 с.

Луцик Г. О., викладач кафедри вікової та педагогічної психології

*Рівненський державний гуманітарний університет
м. Рівне, Україна*

РЕФЛЕКСІЯ ЯК АСПЕКТ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО РОБОТИ З ПІДЛІТКАМИ, СХИЛЬНИМИ ДО ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ

Професійна діяльність психологів супроводжується взаємодією з клієнтами різних категорій, що вимагає від фахівця розвитку спеціальних якостей. Так, у роботі з підлітками, схильними до девіантної поведінки, майбутні психологи повинні не лише володіти системними знаннями з вікової психології, але й уміти аналізувати їх вчинки, знаходити оптимальні моделі взаємодії з ними, пропонувати ефективні рішення стосовно шляхів розв'язання тих проблемних ситуацій, які виникають у їх житті. Тому важливою складовою професійної підготовки до такої діяльності є формування здатності до самоаналізу та самооцінки своїх професійних компетентностей, що становить основу рефлексії фахівця у галузі психології.

Професійна рефлексія майбутніх психологів стала предметом наукових інтересів Т. Айсувакової, Е. Бабаєвої, Л. Базілевської, А. Бехоєвої, А. Воробйова, А. Іващенко, Г. Легендзевича, І. Ледовських, М. Романової, Н. Стовби, О. Ткач та ін.

Поширеним у психологічній літературі є розуміння сутності рефлексії майбутніх психологів як психологічного механізму професійного самовдосконалення, саморозвитку особистості професіонала (А. Іващенко) [3, с. 119], що, з погляду Г. Легендзевича, виявляється у здатності виділяти, аналізувати, оцінювати, пізнавати, усвідомлювати свої можливості, особистісні й професійно важливі якості, різні аспекти своєї діяльності й розвитку в професійному плані [4, с. 106].

При цьому ми погоджуємось з думкою Т. Айсувакової про те, що рефлексія є важливим компонентом професійної свідомості майбутнього психолога – у поєднанні зі знаннями та практичним досвідом рефлексивне осмислення сутності проблеми та перспектив її вирішення дають змогу формувати у студентів професійно важливі якості [1].

Варто зазначити, що заклади вищої освіти вирішують певною мірою питання щодо розвитку рефлексії у ході освітнього процесу. Як засвідчили результати діагностики рівнів сформованості рефлексії майбутніх психологів (студентів II і IV курсів спеціальності 053 «Психологія»), проведеної за методикою А.В. Карпова, частина студентів характеризуються досить високими показниками розвитку досліджуваної якості (більшість з них досягли середнього та високого рівнів рефлексії). Водночас саме ці студенти виявляли високий та середній рівень готовності до роботи з підлітками, схильними до девіантної поведінки.

Як бачимо з табл. 1, помітними є позитивні тенденції в напрямі підвищення рівнів рефлексії студентів під час навчання у закладі вищої освіти – так, кількість студентів з високим рівнем зазначеної якості зросла на 16% (з 16% на другому курсі до 32% на четвертому курсі), а число здобувачів вищої освіти з низьким її рівнем зменшилось на 18% (з 38% до 20%).

Таблиця 1

Рівні розвитку рефлексії майбутніх психологів, визначені за методикою А.В. Карпова (%)

Рівні розвитку рефлексії	Студенти II курсу	Студенти IV курсу
Високий	16	32
Середній	46	48
Низький	38	20

Проте значні відсоткові показники низького рівня розвитку рефлексії у студентів четвертого курсу (20%) стали підставою для висновку

про необхідність підвищення результативності професійної підготовки в досліджуваному аспекті.

Вирішення цієї проблеми ґрунтується значною мірою на висновках учених про:

– необхідність забезпечення умов, які передбачають залучення студентів до розв'язання проблемних задач, а також до проходження практик, в ході яких спостерігається засвоєння механізмів аналізу професійної діяльності (М. Романова, І. Лєдовских [5]);

– доцільність створення «рефлексивного освітнього середовища», що сприятиме не лише поглибленню знань та вмінь студентів, але й підвищенню потреби у самовдосконаленні (Н. Стовба [6, с. 341]);

– слухність формування інтересу студентів до професії психолога, відкритість до професійних інновацій та вміння конструювати та моделювати свої дії (А. Бехоева, Е. Бабаєва [2]).

На основі узагальнення результатів проведеного дослідження перспективним бачиться розробка концептуальної моделі формування готовності майбутніх психологів до роботи з підлітками, схильними до девіантної поведінки, з урахуванням завдання щодо розвитку професійної рефлексії.

Література:

1. Айсувакова Т. П. Рефлексия как компонент профессионального самосознания будущего психолога. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/refleksiya-kak-komponent-professionalnogo-samosoznaniya-buduschego-psihologa>
2. Бехоева А. А., Бабаева Э. С. Формирование рефлексивных умений в профессиональной подготовке педагогов-психологов. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/formirovanie-refleksivnyh-umeniy-v-professionalnoy-podgotovke-pedagogov-psihologov>
3. Іващенко А. І. Поняття «професійна рефлексія» та її значущість у практичній діяльності майбутнього психолога. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Психологічні науки. 2015. Вип. 128. С. 116–120.
4. Легендзевич Г. Я. Особистісна рефлексія як складова процесу подолання криз професійного становлення майбутніх психологів. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2014. Вип. 2. С. 103–113.
5. Романова М. В., Лєдовских И. А. Методы развития профессиональной рефлексии у будущих психологов в условиях вуза. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/metody-razvitiya-professionalnoy-refleksii-u-buduschih-psihologov-v-usloviyah-vuza>
6. Стовба Н. І. Психологічні умови становлення професійної рефлексії майбутніх психологів. Вісник післядипломної освіти. 2014. Вип. 11. С. 335–342.